

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЕПИДЕМИОЛОГИЈА И ЗДРАВСТВЕНА СТАТИСТИКА
И ИНФОРМАТИКА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2502-172/15 од 7 јули 2014 година донесена на 121. седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 7 јули 2014 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област *епидемиологија и здравствена статистика и информатика* на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 25 јуни 2014 година и во предвидениот рок се пријави вонреден професор д-р Милка Јанкуловска-Здравковска, вработена на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно - научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Милка Јанкуловска-Здравковска е родена на 3 септември 1959 година во Скопје. Основно, средно образование и Медицински факултет завршува во Скопје.

На Институтот за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика при Медицински факултет во Скопје е вработена од февруари 1990 година до декември 2011 година, каде што активно учествува во спроведувањето на наставата со студенти во додипломски студии по медицина и стоматологија, високите школи за медицински сестри, радиолошки технолози, логопеди и физиотерапевти, постдипломски студии на медицина и Школата за јавно здравство, едукација на специјализанти, како и во научноистражувачката работа на Институтот.

Од 22 декември 2011 година работи како вонреден професор на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – раководител на Катедрата за јавно здравство и здравствена заштита од април 2012 год. и раководител на студиската програма Општа медицина од август 2013 година. Од страна на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки е избрана за член на Сенатот при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Во 1995 година ја завршува специјализацијата по епидемиологија и е избрана во звање асистент по истиот предмет.

Постдипломските студии на Медицинскиот факултет во Скопје ги завршува во предвидениот временски период со просечна оценка 10, а својот магистерски труд под наслов „Епидемиолошки карактеристики на инсулин зависниот дијабет (ТИП 1) во возрасната група од 16 до 40 години во Република Македонија“ го одбранува во март 1999 година, со што се стекнува со звање магистер по медицински науки.

Докторската дисертација под наслов „Епидемиолошки карактеристики на одредени хронични компликации кај заболени од Diabetes mellitus на возраст над 16 години во Република Македонија“ ја одбранува во декември 2002 година, со што се стекнува со звање доктор по медицински науки.

Еден е од авторите на рецензираните универзитетски учебници: „БИОСТАТИСТИКА“ - Скопје, 2006 год. (ISBN 9989-2534-1-2), „ПРАКТИКУМ ПО БИОСТАТИСТИКА“ - Скопје, 2006 год. (ISBN 9989-2534-0-4), „ОПШТА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА“ - Скопје, 2007 год. (ISBN 978-9989-2534-2-3), „СПЕЦИЈАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА“ - Скопје, 2009 год. (ISBN 978-9989-2534-3-0), „БИОСТАТИСТИКА“ - Скопје, 2012 год. (ISBN 978-608-

4596-28-8), „ПРАКТИКУМ ПО БИОСТАТИСТИКА” -Скопје, 2012 год. (ISBN 978-608-4596-27-1).

Автор е на универзитетскиот учебник „БИОСТАТИСТИКА” – Штип, 2014 год. (ISBN 978-608-244-077-4) (е-библиотека), за кој позитивна рецензија е објавена во Универзитетскиот билтен број 127 од 1.7.2014 год.

Вон. проф. д-р Милка Јанкуловска-Здравковска е автор и коавтор на повеќе од 170 труда (40 in extenso), печатени во научно-стручни медицински списанија и презентирани на конгреси и стручни состаноци во земјава и во странство.

Учесник е во четири национални и еден интернационален научен проект кои се со успех завршени, еден апликативен проект, како и два национални проекти кои се во тек.

Ментор е на 4 специјализанти по епидемиологија чии специјалистички трудови се завршени со успех, на три успешно одбранети магистерски трудови, на шест одбранети дипломски работи, на два специјалистички труда на студенти од стручните студии, како и на повеќе студентски труда презентирани во земјава и во странство.

Вон. проф. д-р Милка Јанкуловска-Здравковска е рецензент на три книги, како и на три скрипти и еден практикум за потребите на студентите на ФМН, кои се поставени во е-библиотеката на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензент е на девет научни/стручни трудови во меѓуизборниот период, по барање на Редакциски одбор за стручна ревизија за печатење во научно-стручни списанија. Член е на рецензентски комисии за подобност за изработка на тема за докторски дисертации и магистерски трудови, како и за оценка и одбрана на изработен/готов труд - докторски дисертации и магистерски трудови.

При избор и реизбор на наставно-научен и соработнички кадар на Факултетот за медицински науки при УГД, во повеќе изборни комисии е претседател или член.

Член е на стручни комисии при Министерството за здравство на Р.Македонија, на институтски органи и комисии, како и на стручни здруженија во земјава и надвор од неа.

Учествува во изработка на национални програми од одредени области (Годишни програми за заштита на населението на Р.Македонија од заразни заболувања – Министерство за здравство) и експертски активности - евалуација, стручна ревизија, супервизија.

Учествува во изработката на наставните програми за прв циклус студии при акредитацијата на студиската програма по општа медицина, како и студиските програми за стручните студии за медицински сестри/техничари, акушерки, физиотерапевти и оптометрија и очна оптика. Учествува во изработката на наставните програми при акредитацијата на втор циклус студии на ФМН, како и на студиската програмата за акредитација на трет циклус студии – Општа медицина на ФМН при УГД.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатката за избор во звање редовен професор

Д-р Милка Јанкуловска-Здравковска во звање виш научен соработник (евивалентно на звањето вонреден професор) по предметот/област Епидемиологија со статистика и информатика на Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е избрана на 24.12.2009 година со Одлука бр. 02-5121.

Во звање насловен вонреден професор по предметот/област Епидемиологија на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип е избрана на 21.12.2010 година со Одлука бр. 2502-144/7.

Во звање вонреден професор по предметот/област Епидемиологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип е избрана на 18.11.2011 година со Одлука бр. 2502-126/22.

Објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Zdravkovska, Milka and Pavlovska, Irina	Epidemiology of Down's syndrome in the Republic of Macedonia during the period of 1995 - 2007.	Acta Morphologica, ISSN 1409-9837	2010
2	Celeva Markovska, Vesna and Stankovic Babic, Gordana and Zdravkovska, Milka	Comparative study of Pterygium surgery.	Contributions, Sec. Biol. Med. Sci. ISSN 0351-3254 (PubMed)	2011
3	Popovska, Katja and Zdravkovska, Milka and Gerasimovska, Vesna and Mihajlov, Kiril and Blazevska, Bozhica and Icev, Konstantin	Evaluation of Different Methods for Hygienic Microbiological Control from the Working Surfaces in the Microbiological Laboratories	Macedonian Journal of Medical Sciences, ISSN 1857-5773 (индексиран-UIF= 1.072)	2011
4	Kartalov, A and Trajkov, D and Spiroski, M and Nikolova Todorova, Z and Kuzmanovska, B and Dzambazovska Trajkovska, V and Zdravkovska, Milka and Karadzov, Z and Jota, Gj and Nojkov, J	The effect of a small dose of ketamine on postoperative analgesia and cytokine changes after laparoscopic cholecystectomy.	Contributions, Sec. Sec. Biol. Med. Sci. ISSN 0351-3254 (PubMed)	2012
5	Popovska, Katja and Zdravkovska, Milka and Blazevska, B and Icev, K and Eftimovski, G	Implementation of Proper Hand Hygiene among Microbiological Laboratory Workers Respectively to WHO Guidelines.	Macedonian Journal of Medical Sciences ISSN 1857-5773 (индексиран-UIF = 1.072)	2012
6	Grivcheva-Stardelova, Kalina and Popova, Roza and Joksimovic, Nenad and Deriban, Gjorgi and Zdravkovska, Milka and Serafimoski, Vladimir	The role of Gastroesophageal reflux disease questionnaire in the Republic of Macedonia.	Contributions, Sec. Biol. Med.Sci., ISSN 0351-3254 (PubMed)	2012
7	Ugrinska, Ana and Miladinova, Daniela and Trajkovska, Meri and Zdravkovska, Milka and Kuzmanovska, S and Tripunoski, T and Vaskova, O	Correlation of serum leptin with anthropometric parameters and abdominal fat depots determined by ultrasonography in overweight and obese women.	Contributions, Sec. Biol. Med.Sci., ISSN 0351-3254 (PubMed)	2013
8	Ivanovska, Verica and Zdravkovska, Milka and Bosevska, Golubinka and Angelovska, Bistra	Antibiotics for upper respiratory infections: public knowledge, beliefs and self-medication in the Republic of Macedonia.	Contributions, Sec. Biol. Med.Sci., ISSN 0351-3254 (PubMed)	2013

9	Zdravkovska, Milka and Stojmanovski, Zharko and Taleski, Vaso and Jovevska, Svetlana and Markovski, Velo	Public Health Aspects of Human Brucellosis in the Republic of Macedonia.	Macedonian Journal of Medical Sciences ISSN 1857-5773 (индексиран- UIF = 1.072)	2013
10	Stojmanovski, Zharko and Zdravkovska, Milka and Taleski, Vaso and Jovevska, Svetlana and Markovski, Velo	Human Brucellosis in the Republic of Macedonia by Regions Depending on Vaccination Procedures in Sheep and Goats.	Macedonian Journal of Medical Sciences ISSN 1857-5773 (индексиран- UIF = 1.072)	2014
11	Popovska, Katja and Zdravkovska, Milka and Petrovska, Milena and Pollozhani, Azis	Carbapenem resistant Acinetobacter baumannii versus MRSA isolates in ICU in Clinical Center Skopje.	European Journal of Preventive Medicine ISSN 2330-8230 (индексиран)	2014
12	Kalina Grivcheva Stardelova, Rozalinda Popova Jovanova, Gjorgji Deriban, Nenad Joksimovic i Milka Zdravkovska	Dysphargia in Gastroesophageal Reflux Disease (GERD)	Mac. Med. Review, ISSN: 0025-1097.	2014

или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Импакт фактор
1	Matveeva, Niki and Zivadinovik, Julija and Zdravkovska, Milka and Jovevska, Svetlana and Bojadzieva, Biljana	Histological composition of lumbar disc herniations related to the type of herniation and to the age.	Bratislava Medical Journal / Bratisl Lek Listy 2012, 113 (12). pp. 712-717. ISSN 1336-0345	PubMed; IF = 0,403
2	Pereska, Zanina and Bozinovska, Cvetanka and Dimitrovski, Chedo and Cakalarovski, Koco and Chibishev, Andon and Zdravkovska, Milka and Babulovska, Aleksandra and Janicevic, Daniela	Heroin Dependence Duration Influences the Metabolic Parameters Mechanisms and Consequences of Impaired Insulin Sensitivity in Hepatitis C Virus Seronegative Heroin Dependents.	American Society of Addiction Medicine; J Addict Med, (2012) 6 (4). pp. 304-310. ISSN 1935 – 3227	PubMed; IF = 1,956
3	Hadzi-Nikolova, Marija and Mirakovski, Dejan and Zdravkovska, Milka and Angelovska, Bistra and Doneva, Nikolinka	Noise Exposure of School Teachers-Exposure Levels and Health Effects.	Archives of Acoustics, (2013) 38 (2). pp. 259-264. ISSN 0137-5075	PubMed; IF = 0,829

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Вон. проф. д-р Милка Јанкуловска-Здравковска има големо искуство во наставно-образовната дејност. На Институтот за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика при Медицински факултет во Скопје, од февруари 1990 година до декември 2011 година активно учествува во спроведувањето на наставата со студенти во додипломски студии по медицина и стоматологија, високите школи за медицински сестри, радиолошки технолози, логопеди и физиотерапевти, постдипломски студии на медицина и Школата

за јавно здравство, едукација на специјализанти, како и во научноистражувачката работа на Институтот. Од 24 декември 2010 година како насловен вонреден професор, а од 22 декември 2011 година како вонреден професор на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, активно учествува во спроведувањето на наставата на прв циклус студии на Општа медицина, Дентална медицина, Фармација и сите високи стручни студии, како и на наставата на втор циклус за високите стручни студии. Од 2013 година учествува и во едукацијата на специјализантите кои добија специјализации на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Избор во звања:

- Во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 665 од 22 јули 1996 година;
- избор во асистент по предметот/област Епидемиологија со статистика и информатика на Медицинскиот факултет во Скопје.
- Во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 751 од 15 февруари 2000 година;
- реизбор во асистент по предметот/област Епидемиологија со статистика и информатика на Медицинскиот факултет во Скопје.
- Во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 834 од 1 септември 2003 година;
- реизбор во асистент со одбранета докторска дисертација по предметот/област Епидемиологија со статистика и информатика на Медицински факултет во Скопје.
- Во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 866 од 1.2.2005 година;
- избор во звање Научен соработник (еквивалентно на доцент) по предметот/област Епидемиологија со биостатистика и медицинска информатика на Медицинскиот факултет во Скопје.
- Во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 975 од 1.12.2009 година;
- избор во звање Виш научен соработник (еквивалентно на вонреден професор), по предметот/област Епидемиологија со статистика и информатика на Медицинскиот факултет во Скопје.
- Во Билтенот на Универзитетот „Гоце Делчев“ број 50 од 1.12.2010 година, избор во звање Насловен вонреден професор по предметот/област Епидемиологија на Факултетот за медицински науки во Штип.
- Во Билтенот на Универзитетот „Гоце Делчев“ број 69 од 1.11.2011 година избор во звање вонреден професор по предметот/област Епидемиологија на Факултетот за медицински науки во Штип.

Наставно-образовна дејност во периодот декември 2009 - јуни 2014 ГОД.

1. **Позитивно рецензиран универзитетски учебник - во земјава:**
  - 1.1. „БИОСТАТИСТИКА” - Скопје, 2012 год.
  - 1.2. „БИОСТАТИСТИКА” - Штип, 2014 год.
3. **Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка на задачи или практикум - во земјата:**
  - 3.1. „ПРАКТИКУМ ПО БИОСТАТИСТИКА” – Скопје, 2012 год.

8. Рецензент на учебник, скрипта и сл. во земјава:

- 8.1. Музикотерапија за сосредоточено внимание, Скопје, 2010 – книга;
- 8.2. Потребата од индивидуализиран музикотерапевтски профил во образовниот процес, Скопје, 2013 – книга;
- 8.3. Моите посебни потреби: надарени за цртање, надарени за музика, Скопје, 2013 – книга;
- 8.4. Медицинска етика – скрипта;
- 8.5. Комуникациски вештини – скрипта;
- 8.6. Практикум по нега на болен.

12. Ментор на одбранет магистерски труд во земјава:

12.1. Магистер по јавно здравство Анета Костовска „Ставови и знаења за правата на пациентите од јавно здравствен аспект” - 2009.

12.2. Магистер по јавно здравство Жарко Стојмановски „Јавно здравствен аспект на бруцелозата во Република Македонија“ - 2012.

12.3. Магистер по јавно здравство д-р Гулша Ејуб „Јавно-здравствени аспекти на одредени коморбидитетни состојби кај пациенти на хемодијализа во Заводот за нефрологија – Струга“ - 2012.

(Два во изборен период.)

13. Ментор на специјализација со одбранет специјалистички труд во земјава:

13.1. Д-р Стаменковска Јадранка - специјалист епидемиолог;

13.2. Д-р Лилјана Коцева - специјалист епидемиолог;

13.3. Д-р Лилјана Ристевска - специјалист епидемиолог;

13.4. Д-р Лариса Оранска - специјалист епидемиолог (2012).

(Еден во изборен период.)

14. Ментор на одбранета дипломска работа:

- ментор на шест одбранети дипломски труда: пет на дипломирани медицински сестри и еден труд на оптометрија и очна оптика.

15. Член на комисија за одбрана на докторат:

15.1. Член на Комисија за оценка на подобност на тема за изработка на докторска дисертација од д-р Калина Гривчева-Старделова – Одлука бр. 0903-725 од 6.11.2009 год., Медицински факултет, Скопје;

15.2. Член на Комисија за оценка на докторска дисертација од д-р Калина Гривчева-Старделова – Одлука бр. 0802-2139/12 од 7.5.2014 год., Медицински факултет, Скопје;

15.3. Член на Комисија за одбрана на докторска дисертација од д-р Калина Гривчева-Старделова - Одлука бр.0802-3186/21 од 27.6.2014 год., Медицински факултет, Скопје;

15.4. Член на Комисија за оценка на подобност на тема за изработка на докторска дисертација од м-р Томислав Таневски – Одлука бр. 03-491/1 од 29.6.2012 год., Факултет за музичка уметност, Скопје;

15.5. Член на Комисија за оценка и одбрана на докторска дисертација од м-р Томислав Таневски - Одлука бр.02-567/1 од 4.7.2013 год., Факултет за музичка уметност, Скопје.

16. Член на Комисија за одбрана на магистерски и специјалистички труд во земјава:

16.1. Член на Комисија за одбрана на магистерски труд од Томислав Таневски - Одлука бр. 02-670/1 од 2.12.2010 год., Факултет за музичка уметност, Скопје;

16. 2. Член на Комисија за оценка на магистерски труд од д-р Илбер Јани - Одлука бр.1145 од 21.3.2011 год., Медицински факултет, Скопје;

16. 3. Член на Комисија за одбрана на магистерски труд од д-р Илбер Јани - Одлука бр.1145 од 26.5.2011 год., Медицински факултет, Скопје;

16.4. Член на Комисија за оценка на подобност на тема за изработка на магистерски труд од д-р Блерим Чупи – Одлука бр. 1205 од 27.10.2011 год., Медицински факултет, Скопје;

16.5. Член на Комисија за оценка на магистерски труд од д-р Блерим Чупи – Одлука бр. 1205 од 15.10.2012 год., Медицински факултет, Скопје;

16.6. Член на Комисија за одбрана на магистерски труд од д-р ветеринар Жарко Стојмановски - Одлука бр. 136 од 20.3.2012 год., Медицински факултет, Скопје;

16.7. Член на Комисија за одбрана на магистерски труд од д-р Гулша Ејуб - Одлука бр. 83 од 16.10.2012 год., Медицински факултет, Скопје;

16.8. Член на Комисија за оценка и одбрана на специјалистички труд – втор циклус на стручни студии при ФМН (7 Одлуки во прилог).

17. Член на комисија за одбрана на дипломска работа

Во прилог – 43 одлуки за член на Комисија за одбрана на дипломска работа / полагање на завршен испит за прв циклус на студии, стручни студии на ФМН при УГД.

18. Раководител на семинар во земјава (сертификати за предавач на семинари во прилог):

18.1. „Значење на рацете и хигиената на рацете во трансмисијата на микроорганизмите во болничка средина“ - Семинар/Работилница за хигиена на раце на здравствени работници, 16-17 јуни 2011, Скопје, Р. Македонија; организирано од Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции;

18.2. „Хигиенска исправност на воздухот како фактор во превенција на интрахоспитални инфекции“ - Семинар/Работилница за микробиолошка контрола на воздухот во болничка средина, 1-2 април 2012, Дојран, Р. Македонија; организирано од Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции;

18.3. „Контрола на апарати за стерилизација“ - Семинар/Работилница за микробиолошки скрининг на нежива средина и персонал, 29-31 март 2013, Дојран, Р. Македонија; организирано од Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции;

18.4. „Следење/истражување на хоспиталните инфекции во мојата здравствена организација“ - Семинар/Работилница за типови на мониторирање на ИХИ, 21-22 March 2014, Врање, Р. Србија; организирано од Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции.

19. Раководител на студент во учество на студентска манифестација во земјава:

Ментор на шест студентски труда.

22. Воведување нов специјален (стручен) наставен предмет:

22.1. Интрахоспитални инфекции (изборен предмет)

Општа медицина – VIII семестар - 2+0+1

Медицински сестри – IV семестар - 2+0+1.

25. Предавања (неделен просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период на прв циклус студии) – Факултет за медицински науки, Штип:

Зимски семестар 2010 / 2011 година:

- Општа медицина (генерација 2009/2010) - Биостатистика со информатика – 2+1+1 (III семестар - задолжителен);

- Стоматологија (генерација 2010/2011) - Биостатистика со информатика – 2+1+1 (I семестар - задолжителен);

Зимски семестар 2011 / 2012 година:

- Стоматологија (генерација 2011/2012) - Биостатистика со информатика – 2+1+1 (I семестар - задолжителен);

Летен семестар 2011 / 2012 година:

- Општа медицина - Биостатистика со информатика – 2+1+1 (II семестар - задолжителен);

- Општа медицина - Основи на научноистражувачка работа 2+0+2 (IV семестар - задолжителен);

- Општа медицина - Интрахоспитални инфекции – 2+0+1

(VIII семестар – изборен);

- Фармација – Медицинска статистика со информатика - 2+1+1

(II семестар - задолжителен);

- Медицински сестри - Биостатистика со информатика – 2+1+1

- (II семестар - задолжителен);
- Лаборанти - Биостатистика со информатика – 2+1+1
- (II семестар - задолжителен);
- Физиотерапевти - Биостатистика со информатика – 2+1+1
- (II семестар - задолжителен);
- Протетика - Биостатистика со информатика – 2+1+1
- (II семестар - задолжителен);
- Оптометрија и очна оптика - Биостатистика со информатика – 2+1+1
- (II семестар - задолжителен);

Зимски семестар 2012 / 2013 година:

- Општа медицина - Менаџмент во здравство - 2+0+1
- (V семестар - избран);
- Стоматологија – Епидемиологија и јавно здравство – 2+0+1
- (III семестар - задолжителен);
- Протетика - Здравствено воспитување - 2+0+1
- (V семестар - избран);
- Оптометрија и очна оптика – Методологија во НИР - 2+0+1
- (V семестар - избран);

Летен семестар 2012 / 2013 година:

- Општа медицина – Епидемиологија – 2+1+1
- (VI семестар - задолжителен);
- Општа медицина - Основи на научноистражувачка работа 2+0+2
- (IV семестар - задолжителен);
- Општа медицина - Интрахоспитални инфекции – 2+0+1
- (VIII семестар – избран);
- Општа медицина – Основи на јавно здравство – 2+0+1
- (IV семестар - избран);

Зимски семестар 2013 / 2014 година:

- Општа медицина - Основи на научноистражувачка работа - 2+0+1
- (XI семестар - задолжителен);
- Општа медицина - Биостатистика со медицинска информатика – 1+2+1
- (III семестар - задолжителен);
- Стоматологија - Биостатистика со информатика – 1+1+1 (III семестар - избран);
- Оптометрија и очна оптика - Методологија во НИР - 2+0+1
- (V семестар - избран);
- Протетика - Здравствено воспитување - 2+0+1 (V семестар - избран);

Летен семестар 2013 / 2014 година:

- Општа медицина - Епидемиологија – 2+1+1(VI семестар-задолжителен);
- Медицински сестри - Епидемиологија - 2+1+1(II семестар задол.);
- Лаборанти - Епидемиологија – 2+1+1 (II семестар - задолжителен);
- Физиотерапевти - Епидемиологија – 2+1+1 (II семестар - задолжителен);
- Протетика - Епидемиологија – 2+1+1 (II семестар - задолжителен);
- Оптометрија - Епидемиологија – 2+1+1 (II семестар – задолжителен.);
- Акушерки - Епидемиологија – 2+1+1 (II семестар – задолжителен.);
- Општа медицина - Основи на научноистражувачка работа - 2+0+1
- (IV семестар - задолжителен);
- Стоматологија - Основи на научноистражувачка работа - 2+0+1
- (IV семестар - избран);
- Фармација - Биостатистика - 2+0+1 (IV семестар - задолжителен);
- Лаборанти - Биостатистика - 2+1+1 (IV семестар - задолжителен);
- Општа медицина - Интрахоспитални инфекции – 2+0+1
- (VIII семестар – избран);

-Медицински сестри - Интрахоспитални инфекции - 2+0+1 (IV сем. – изб.);

26. Вежби (просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период) – Медицински факултет, Скопје:

Зимски семестар: 2010 / 2011; 2011/2012 год.

26.1. Општа медицина - Биостатистика со информатика: 30 часа со две групи = вкупно 60 часа (за 2 години = вкупно 120 часа);

26.2. Стоматологија - Биостатистика со информатика: 30 часа со една група = вкупно 30 часа (за 2 години = вкупно 60 часа);

Летен семестар: 2009 / 2010; 2010 / 2011;

26.3. Општа медицина - Епидемиологија: 30 часа со две групи = вкупно 60 часа (за две години = вкупно 120 часа);

26.4. Радиолошки технолози / редовни - Биостатистика со информатика: 40 часа со една група (за две години = вкупно 80 часа);

26.5. Радиолошки технолози / вонредни - Биостатистика со информатика: 40 часа со една група (за две години = вкупно 80 часа);

26.6. Физиотерапеути / редовни - Биостатистика со информатика: 40 часа со една група (за две години = вкупно 80 часа);

26.7. Физиотерапевти / вонредни - Биостатистика со информатика: 40 часа со една група (за две години = вкупно 80 часа);

26.8. Медицински сестри / редовни - Епидемиологија и биостатистика со информатика: 20 часа со една група (за две години = вкупно 40 часа).

(За два зимски и два летни семестри во изборниот период, одржани вкупно 660 часа.)

27. Одржани предавања на постдипломски студии по одржан курс - Медицински факултет, Скопје:

Магистерски студии по јавно здравство (2009/2010 и 2010/2011 – во летниот семестар)

27.1. Методологија на научноистражувачка работа – (45+45 – 7 ЕКТС - задолжителен);

27.2. Примена на статистичките методи во научноистражувачката работа - (45+45 – 7 ЕКТС - задолжителен);

27.3. Заразни заболувања како јавно-здравствен проблем - (30+30 – 4 ЕКТС - задолжителен);

27.3. Хронични, незаразни заболувања како јавно-здравствен проблем - (30+30 – 4 ЕКТС - задолжителен).

27. Одржани предавања на втор циклус студии по одржан курс – Факултет за медицински науки, Штип (2012/2013; 2013/2014):

27.1. Дипломирана стручна медицинска сестра/ техничар – специјализирана за превенција на заразни и незаразни болести:

- Превенција на заразни и незаразни болести (45 + 45 – 7 ЕКТС);

- Здравствено воспитување (30 + 30 – 4 ЕКТС);

27.2. Дипломирана стручна медицинска сестра/ техничар – специјализирана за семејна сестра и патронажна нега:

- Семејна здравствена нега - (45 + 45 – 7 ЕКТС);

27.3. Дипломирана стручна медицинска сестра/ техничар – специјализирана за инструментарка:

- Хигиена - (30 + 30 – 3 ЕКТС).

30. Рецензент на соработници и наставници:

30.1. Рецензент при избор на 5 наставници и 4 соработници.

*Научноистражувачка дејност**Список на досега рецензирани трудови*

Трудовите од реден број 1 до 7 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 665 од 22 јули 1996 година:

1. Даниловски Д., Пемов П., Таушанова Б., Велиќ В., Здравковска М., Панева Ј., Епидемиолошко-статистичка анализа на морбидитетот од цереброваскуларните болести во Македонија, 1998 година., 13 Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество; Охрид 1991, стр.50.
2. Даниловски Д., Таушанова Б., Велиќ В., Здравковска М., Епидемиолошко-статистичка анализа на морталитетот од цереброваскуларните болести во Македонија, 1990 година., 13 Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество; Охрид 1991, стр.53.
3. Даниловски Д., Фиљански П., Ѓорѓев Д., Велиќ В., Здравковска М., Квалитетот на водата за пиење и морталитетот од миокардијалниот инфаркт во Македонија. 13 Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество; Охрид 1991, стр.16.
4. Поповска Л., Каранфиловиќ В., Здравковска М., Застапеност и значење на цервикалниот кариес., Шести собир на стоматолози на Македонија; Дојран 1991, стр.40.
5. Исјановска Р., Здравковска М., Василевска К., Ивановска Б., Велиќ В., Некои епидемиолошки карактеристики на секундарните мускулни атрофии на територија на Р. Македонија., Зборник на трудови од Првиот Конгрес на невролозите на Р. Македонија., Охрид 1995, Мак. Мед. Преглед; Супп.18, год.49., 1995,стр.114.
6. Isjanovska R., Orovcanec N., Danilovski D., Zdravkovska M., Ivanovska B., Tausanova B., Epidemiological Characteristic of the Medicamentosal Poisoning of the city Skopje - The Working Population., The 3 rd International Symposium - Advances in Legal Medicine (ISALM), Osaka, Japan, 1996.
7. Здравковска М., Исјановска Р., Таушанова Б., Василевска К., Павловска И., Одредени епидемиолошки карактеристики кај болни од Салмонеллосис на возраст од 0 - 19 години хоспитализирани на Клиниката за инфективни болести - Скопје., Прв Конгрес на медицински лаборанти и санитарни техничари на Р. Македонија, Охрид, 1996, стр. 27.

Трудовите од реден број 8 до 28 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 751 од 15 февруари 2000 година:

8. Таушанова Б., Даниловски Д., Здравковска М., Исјановска Р., Епидемиологија на кардиоваскуларни заболувања, Фактори на ризик и нивна модификација: Перкумерна тежина и Дијабет., Прв Македонски Кардиолошки Конгрес , Охрид, 1996.
9. Здравковска М., Исјановска Р., Таушанова Б., Велиќ В., Неке епидемиолошке карактеристике и депистажа болесних од дијабетеса, на Клиници за ендокринологију при Медицинском факултету у Скопју., Зборник резимеа 31-ви Дани Превентивне медицине, Ниш, 1997, стр.58.
10. Исјановска Р., Здравковска М., Таушанова Б., Епидемиолошка студија примарних миопатија и секундарних мишичних атрофија на територији Р. Македоније. Зборник резимеа 31-ви дани превентивне медицине, Ниш, 1997, стр. 154.
11. Zdravkovska M., Andreevska M., Janevska B., Some epidemiological characteristics of patients with non-manifested diabetes treated at the clinic of Endocrinology and metabolism, Skopje; 5-th Annual International Ain Shams medical students' congress, Cairo-Egypt,1997,p:116.
12. Zdravkovska M., Nukolovska E., Ilieva Z., Certain epidemiological characteristics of patients hospitalized with Salmonellosis diagnosis at the clinic for Infectious diseases in Skopje; 5-th Annual International Ain Shams medical students' congress, Cairo-Egypt,1997,p:155.
13. Исјановска Р., Калајџиски В., Здравковска М., Епидемиолошки приказ на отсуство од работа поради болест и повреди, Топилница - Злетово Велес, I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак Мед Преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.192.

14. Стојковска Ј., **Здравковска М.**, Исјановска Р., Каракашева С., Станоевски А., Пашалиски В., Епидемиолошки карактеристики на лица кои се лекуваат со хемодијализа на територија на 333 Кочани во период 1990/1997 год., I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.193.
15. Pavlovska I., Vasilevska K., Danilovski D., Orovcanec N., Nikolovski B., Zafirova B., Stefanovska V., **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Tausanova B.; Lung cancer characteristic - study of patients from the clinic of pulmology; I Kongres na lekarite od preventivna medicina na Makedonija; Mak. med. pregled; 52:Supp.33; 1998, str.35.
16. Vasilevska K., Adamovska E., Nikolovski B., Danilovski D., Orovcanec N., Tausanova B., Stefanovska V., **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Zafirova B., Pavlovska I., Mortality from genital cancers in women in the Republic of Macedonia; I Kongres na lekarite od preventivna medicina na Makedonija; Mak. med. pregled; 52:Supp.33; 1998, str.37.
17. Манчева В., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Хепатитис вирус во општина Струмица во период од 1984-97 год.; I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.94.
18. Стојковска Ј., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Марковска Д., Коцев И.; Приказ на хидрична епидемија во фабрика за фротир „Фротирка” - Делчево, I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп. 33; 1998, стр.118.
19. Стојковска Ј., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Марковска Д., Салтирова Ј.; Приказ на алиментарна епидемија од Салмонела во мотел „Кула” - Делчево, I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.118.
20. Манчева В., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Заразните болести на територија на општина Струмица во период од 1988-97 год.; I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52: Супп.33; 1998, стр.126.
21. Ветеровска Р., Петровски В., Исјановска Р., **Здравковска М.**; Епидемиолошки карактеристики на заболени и серопозитивни лица во општина Тетово во период од 1991 до 1998 год.; I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.126.
22. Манчева В., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Бруцелозата во Општина Струмица од 1988-97 год.; I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.133.
23. Оровчанец Н., Даниловски Д., Василевска К., Стефановска В., **Здравковска М.**, Исјановска Р., Зафирова Б., Павловска И., Мотиви на убиствата; I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.149.
24. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Зафирова Б., Стефановска В., Павловска И., Инциденција и преваленција на тип 1 - инсулин зависен дијабет во Скопје во периодот од 1994 до 1996 кај возрасната група од 16 до 40 год., I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.154.
25. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Калајциски В., Епидемиолошки карактеристики на општиот и специфичниот морталитет на територија на Општина Велес, I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.154.
26. Зафирова Б., Николовски Б., Оровчанец Н., Даниловски Д., Василевска К., Павловска И., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Стефановска В., Таушанова Б., Леталитет и преживување кај ЦВИ, I Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија; Мак. мед. преглед; 52:Супп.33; 1998, стр.192.
27. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Калајциски В., Василевска К., Цревни акутни заразни болести на територија на Велес -1997год; I Конгрес на инфектолозите на Македонија; Мак. мед. преглед; 53:Супп.37; 1999, стр.94.

28. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Василевска К.; Ризик фактори за Тип 1 - инсулин зависен дијабет кај возрасната група од 16 и повеќе години во Р. Македонија; Зборник на трудови од 27-ми Октомвриски средби на медицински лаборанти и техничари на Р. Македонија; Охрид, 1999, стр.75.

Трудите од реден број 29 до 33 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 834 од 1 септември 2003 година:

29. Taushanova B., **Zdravkovska M.**, Dilberovska M.; Efektivnost BCG vakcinacije u prevenciji milijarne tuberkuloze i tuberkuloznog meningitisa kod dece, izracunata pomocu 3 razlicita statisticka metoda; Zbornik rezimea XXXII Dani preventivne medicine; Nis, 1998, srt.134.
30. Павловска И., Василевска К., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Зафирова Б., **Здравковска М.**, Исјановска Р., Лазовска Л.; Епидемијски хепатит - проблем који и даље остаје актуелан у Републици Македонији; Зборник резимеа XXXV Дани Превентивне медицине, Ниш, 2001, стр. 120.
31. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Велиќ-Стефановска В., Калајџиски В., Даниловски Д.; Измени на кардиоваскуларниот систем кај професионално експонирани работници на олово; II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр.97.
32. Стефановска Велиќ В., Едровска-Исајловска К., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Божиновска Б.; Хендикепираните лица во секојдневното живеење; II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 6.
33. Стефановска Велиќ В., Стефановска М., Исјановска Р., **Здравковска М.** Латифи Ф.; “PEER“ Едукацијата во спроведувањето на ХИВ / СИДА / СПИ активностите на невладините организации; II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 93.

Трудите од реден број 34 до 75 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 866 од 1.2.2005 год.:

34. **Здравковска М.**, Василевска К., Исјановска Р., Даниловски Д., Садиќарио С.; Инциденција и преваленција на Тип 1 дијабетот кај возрасната група од 16 и повеќе години во периодот 1994 - 1996 година; Годишен зборник на Медицинскиот факултет - Скопје, 1999, волумен 45 (1-2) стр. 96-103.
35. **Јанкуловска-Здравковска М.**, „Епидемиолошки карактеристики на инсулин зависниот дијабет (ТИП 1) во возрасната група од 16 до 40 години во Република Македонија”, магистерски труд, 1999.
36. Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Kalajdjiski V.; Epidemiological characteristics of global and specific mortality in the municipality of Veles, Chaska, Bogomila, Izvor and Gradsko; Zbornik radova Ekoloska istina; Donji Milanovac, 2001, str.520-522.
37. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Даниловски Д.; Корелација помеѓу биохемиските индикатори и пушењето кај професионално експонирани лица на олово; Научно-стручно информативно списание на македонско лабораториско здружение „Лабораторија“; Охрид, 2002, стр. 20-25.
38. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Василевска К., Даниловски Д., В., Инциденција и преваленција на тип 1 дијабет во пет региони во Р Македонија, Прв семакедонски конгрес на лекарите, стоматолозите и фармацевтите, Зборник на резимеа, 2000, стр. 96.
39. **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stefanovska V.V., Vasilevska K., Sadikario S.; Dijabetična nefropatija – epidemiološki karakteristiki i rizik faktori za pojava; Hronicne nezarazne bolesti 2/I, Zdravlje za sve ; Banja Luka, 2003, str. 250 - 256.
40. **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stefanovska V.V., Vasilevska K., Sadikario S.; Retinalni promeni kaj zaboljeni od Diabetes mellitus i nivni epidemiološki karakteristiki; Hronicne nezarazne bolesti 2/II, Zdravlje za sve; Banja Luka, 2003, str. 65 - 71.

41. Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Stefanovska V.V.; Bioloski monitoring – mozen epidemioloski indikator za toksicniot efekt na olovoto kaj profesionalno eksponirani работници; Zivotna sredina i zdravlje; Banja Luka, 2003, str. 365 – 374.
42. Stefanovska V.V., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Vasilevska K.; Nasi gledanja i razbiranja na hendikepot; Hronicne nezarazne bolesti 2/II, Zdravlje za sve; Banja Luka, 2003, str. 337 - 343.
43. Stefanovska V.V., **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stoilova S.; Handicapped people-possibilities for normal life; Hronicne nezarazne bolesti 2/II, Zdravlje za sve; Banja Luka, 2003, str. 367 – 371.
44. Adamovska E., Vasilevska K., **Zdravkovska M.**, Bojadjiev G.; Hipertenzija, diabetes mellitus i debelina - faktori na rizik za endometrijalniot karcinom; Neoplasticne bolesti – Problem 21 vijeka, Banja Luka, 2003, str. 192 – 200.
45. Vasilevska K., Adamovska E., **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stefanovska V.; Retrospektivno istrazuvanje na demografskite rizik faktori za nastanok na rak na dojkata; Neoplasticne bolesti-Problem 21 vijeka, Banja Luka, 2003, str. 81 - 95.
46. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Калајџиски В., Даниловски Д.; Зависност помеѓу биохемиските индикатори и појавата на протеинурија кај професионално експонирани работници на олово; Нефрологија 2003, Мак. мед. преглед, 56: (супплемент 59), 2003, стр. 57 - 62.
47. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Василевска К.; Одредени епидемиолошки карактеристики на хоспитализирани болни со дијагноза Salmonellosis на Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби-Скопје; Зборник на резимеа, II Конгрес; 28. Октомврски средби со меѓународно учество; Охрид, 2000, стр. 44 - 45.
48. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Даниловски Д., Василевска К.; Уринарни метаболити можни епидемиолошки индикатори за токсичниот ефект на оловото кај професионално експонирани работници; Зборник на резимеа, Прв семакедонски конгрес на лекарите, стоматолозите и фармацевтите; Охрид, 2000, стр. 38.
49. **Здравковска М.**, Василевска К., Исјановска Р., Адамовска Е., Павловска И., Панева Љ., Гудева Г., Даниловски Д.; Десет најчештих примарних локализација карцинома у Р. Македонија регистрираних у периоду 1995 / 1997 године; Зборник резимеа XXXV Дани превентивне медицине; Ниш, 2001, стр. 87-88.
50. Исјановска Р., Стоилова С., **Здравковска М.**, Калајџиски В., Даниловски Д.; Зависност измеѓу биохемиских индикатора и хематолошког налаза код професионално експонирани лица оловом; Зборник резимеа XXXV Дани превентивне медицине; Ниш, 2001, стр. 128-129.
51. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Калајџиски В., Даниловски Д.; Зависност помеѓу биохемиските индикатори и појавата на протеинурија кај професионално експонирани работници на олово; Трет Конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество; Скопје, 2001, стр. 47.
52. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска Велиќ В., Садикарио С., Даниловски Д.; Морталитетот од Diabetes mellitus во Р. Македонија во 2000 година; II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 5.
53. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска Велиќ В., Даниловски Д., Садикарио С.; Стресот како ризик-фактор за инсулин-зависниот дијабетес (тип I); II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 30 - 31.
54. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Стефановска Велиќ В.; Калајџиски В., Даниловски Д.; Преглед на епидемиолошките карактеристики на отсуството од работа заради болест и повреди кај професионално експонирани на олово и неговите соединенија; II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 18.
55. Исјановска Р., Стефановска Велиќ В.; **Здравковска М.**, Калајџиски В., Даниловски Д.; Епидемиолошка анализа на инвалидноста заради болест и повреди кај професионално експонирани работници на олово; ; II Конгрес на лекарите од превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 109.

56. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Гудева Г.; Коронарна артеријска болест као узрок смрти код дијабетичара; Зборник резимеа XXXVI Дани превентивне медицине; Ниш, 2002, стр. 138.
57. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Калајџиски В.; Корелација измеѓу биохемијских индикатора и респираторног система код професионално експонираних радника оловом; Зборник резимеа XXXVI Дани превентивне медицине; Ниш, 2002, стр.93.
58. Velich Stefanovska V., Lazarov L., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**; The quality of death certificates; II Македонски Конгрес по кардиологија со меѓународно учество; Охрид, 2002, стр. 97-98.
59. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В.; Дијабетес мелитус- голем медицински и социо-економски проблем во светот и кај нас; Зборник на стручни активности-Медицина 2003; Скопје, 2003, стр. 93-94.
60. Исјановска Р., Стефановска В.В., **Здравковска М.**; Корелација помеѓу биохемиските индикатори и исхраната кај професионално експонирани лица на олово; Зборник на стручни активности-Медицина 2003; Скопје, 2003, стр. 95-96.
61. **Здравковска М.**, Стефановска В.В., Исјановска Р., Ветероска Р., Гудева Г.; Коронарна артеријска болест код оболелих од дијабетес мелитуса - епидемиолошке карактеристике и ризик факторе за појава.; XXXVII Дани превентивне медицине, Зборник резимеа, Ниш, 2003, стр. 123.
62. Исјановска Р., Груневска В., Карацовски Ж., **Здравковска М.**; Подигање на свесноста и едукација за ХИВ/СИДА во казнено поправните домови во Р. Македонија; II Конгрес на инфектолозите на Македонија со меѓународно учество, Зборник на резимеа, Охрид, 2003, стр. 192.
63. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В.; Периферна артериска болест на долните екстремитети кај заболени од дијабетес мелитус; XVI Конгрес на лекари на Република Македонија со меѓународно учество, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 169.
64. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Стефановска В.В.; Корелација помеѓу биоиндикатори и одредени можни ризични фактори кај работници експонирани на олово; XVI Конгрес на лекари на Република Македонија со меѓународно учество, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 156.
65. Стефановска В.В.; **Здравковска М.**, Исјановска Р.; Практикување на анален секс и ризик од ХИВ инфекција; XVI Конгрес на лекари на Република Македонија со меѓународно учество, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 55.
66. **Здравковска М.**, Стефановска В.В., Исјановска Р., Василевска К., Ветероска Р.; Регистрирана гангрена на долни екстремитети кај умрени од diabetes mellitus во Република Македонија во периодот 2000/2001 година; Октомвриски средби, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 57 - 58.
67. Стефановска В.В.; **Здравковска М.**, Исјановска Р.; Ставови за личен ризик од ХИВ инфекција и место на живеење.; Октомвриски средби, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 94 - 95.
68. Ветероска Р., **Здравковска М.**; Епидемиолошки карактеристики на егзитираните од ХИВ/СИДА во општина Тетово во периодот 1990 / 2002 година.; Октомвриски средби, Зборник на апстракти, Охрид, 2003, стр. 72 - 73.
69. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В., Ветероска Р.; Смртноста од коронарна артериска болест, цереброваскуларна болест и хронична бубрежна инсуфициенција кај заболени од дијабет и општата популација над 16 години во Р. Македонија во 2000 година; I Македонски конгрес на медицина на трудот со меѓународно учество, Зборник на трудови, Струга, 2004, стр. 114 - 115.
70. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Стефановска В.В., Калајџиски В., Даниловски Д.; Артериска хипертензија кај професионално експонирани на олово; I Македонски конгрес на медицина на трудот со меѓународно учество, Зборник на трудови, Струга, 2004, стр. 49 - 50.
71. Ветероска Р., **Здравковска М.**; Епидемиолошки увид и контрола на хигиената во Медицинскиот центар - Тетово, согласно со Програмата за интрахоспитални

инфекции во ериодот 1998 - 2002 година. I Македонски конгрес на медицина на трудот со меѓународно учество, Зборник на трудови, Струга, 2004, стр. 212 - 213.

72. **Здравковска М.**, Стефановска В.В., Исјановска Р., Ветероска Р.; Смртноста од дијабетот и неговите компликации во Скопје во периодот 2000 / 2001 година.; I Конгрес на лекарите по општа медицина на Македонија со меѓународно учество; Зборник на апстракти, Охрид, 2004, стр. 115.
73. Ветероска Р., **Здравковска М.**; Морбидитетот и морталитетот од дијабетес мелитус во Тетовскиот регион во 2001 година; I Конгрес на лекарите по општа медицина на Македонија со меѓународно учество; Зборник на апстракти, Охрид, 2004, стр. 115.
74. Стефановска В.В.; Стефановска М., **Здравковска М.**, Исјановска Р.; Ставови на генералната популација за лицата со ХИВ / СИДА; I Конгрес на лекарите по општа медицина на Македонија со меѓународно учество; Зборник на апстракти, Охрид, 2004, стр. 217.
75. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В., Василевска К.; Цереброваскуларната болест кај пациенти со diabetes mellitus - епидемиолошки карактеристики и ризик фактори за појава.; Трет конгрес на невролозите на Република Македонија со меѓународно учество, Зборник на апстракти, Струмица, 2004, стр. 31.

Трудовите од реден број 76 до 127 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ број 975 од 1. 12. 2009 година; избор во звање виш научен соработник (еквивалентно на вонреден професор), во Универзитетски билтен број 50 од 1.12.2010 година – избор во звање насловен вонреден професор и во Универзитетски билтен број 69 од 1.11. 2011 година – избор во звање вонреден професор на ФМН при УГД;

76. Исјановска Д.Р., **Здравковска Ј.М.**, Даниловски К.Д., Епидемиолошки карактеристики на акутното медикаментозно туруење кај деца во Скопје на возраст од 0 до 14 години, МЦМ, ИССН 0065-12314, МАК спи мед 2005:51(1-2):117-131.
77. L. Popovska, A. Sotirovska-Ivkovska, M. Stevanovic, D. Zafirova -Roganovic, Z. Cekovska, **M. Jankulovska-Zdravkovska.**: Differences between Periapical Lesions in Untreated Teeth and Teeth with Root Canal Fillings, Balkan Journal of Stomatology, ISSN 1107 – 1141, Volume 10, No 1, March 2006, p.38 - 43.
78. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В., Василевска К., Садикарио С.; Гојазност, физичка активност и едукацијата кај заболените од Diabetes mellitus, Хроничне незаразне болести 2/I, Здравље за све, Бања Лука, 2006, стр.124-130.
79. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В., Василевска К., Садикарио С., Дијабетес мелитус и дијабетична нефропатија- изазов у новом милениум, ЕкоИст04, стр 497-500. (печатено во мај 2005 год.)
80. Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Stefanska V.V., Isjanovski V., Badeva L., Stoilova S., EUROHIS field test-Chronical physical conditions in R of Macedonia, XXXVIII Dani Preventivne Medicine, Nis, 2004, str 121-123. (печатено во septemvri 2005 god.)
81. Isjanovska R., Isjanovski V., **Zdravkovska M.**, Prevalence of vaccine preventable diseases in Macedonia during 1998-2004, The seventh international symposium of immunization programs, Neum, 2005, p. 24-25.
82. **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Kuzmanovska G., Desovski Z.; Epidemioloske karakteristike tetanusa u R. Makedoniji u periodu 1980-2004 godine, The seventh international symposium of immunization programs, Neum, 2005, p. 59-60.
83. Taushanova B., Orovcanec N., Zafirova B., Pavlovska I., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, The BCG vaccination still in the national tuberculous program of Macedonia, after the recent crises, The seventh international symposium of immunization programs, Neum, 2005, p. 38-39.
84. Isjanovska R., Kalajdziski V., **Zdravkovska M.**, Absence from work due to illness and injuries on workwers professionally exposed to lead and its compounds, Prvi Kongres medicine rada i zastite na radu Srbije i Crne Gore, Svet Rada, 2005, p.504-505.
85. Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Isjanovski V., EUROHIS-Development of a Common Instrument for Use of Preventive Health Care in R Macedonia, II Hrvatski Epidemioloski Kongres, Rovinj, 2005, p.148.

86. **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stevanovska VV., Tausanova B., Cardiovascular Disease mortality in R Macedonia, II Hrvatski epidemioloski kongres, Rovinj, 2005, p. 62.
87. Tausanova B., Orovcanec N., Zafirova B., Pavlovska I., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, The BCG-vaccination still in thenational tuberculous program of Macedonia, after the recent crises, II Hrvatski Epidemioloski Kongres, Rovinj, 2005, p.36.
88. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Стевановска ВВ., Зафирова Б., Павловска И., Динамика на морбидитетот, морталитетот и леталитетот од тетанус во Р.Македонија во периодот 1980-2005год., III Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид , 2006, стр.100-1001
89. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Зафирова Б., Павловска И., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Преваленца на вакцинопревентабилни заболувања во Македонија во периодот 1998-2005 год., III Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид , 2006, стр.122.
90. Таушанова Б., Ставридис С., Оровчанец Н., Зафирова Б., Павловска И., **Здравковска М.**, Исјановска Р., Ефикасноста на БЦГ во популациони и во цесе-цонтрол испитувања, III Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2006, стр.141-141.
91. Зафирова Б., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Павловска И., Вирусни хепатитиси во Република Македонија, III Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2006, стр. 148-149.
92. Павловска И., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Исјановска Р., Зафирова Б., **Здравковска М.**, Одредени епидемиолошки показатели на инфлуенцата во Р Македонија, III Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид , 2006, стр.155.
93. Popovska K., Zafirovska K., Cekovska Z., Kaftandzieva A., Gerasimovska V., **Zdravkovska M.**, Kolevska-Ilic S., Mladenovska G.: Stenotrophomonas malthophilia as nosocomial pathogen in catheter associated bacteriemia (CAS): Case report, III Kongres na mikrobioložite na Makedonija so medjunarodno ucestvo, Ohrid , 2006, str.43-44.
94. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Зафирова Б., Таушанова Б., Павловска И., Епидемиолоија на менингитис во Р. Македонија, Зборник на резимеа, I Конгрес на асоцијацијата на лекарите по општа фамилијарна медицина на Југоисточна Европа, Охрид, 2006, стр.124.
95. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Стефановска В.В., Таушанова Б., _ Зафирова Б., Павловска И., Морталитетот од кардиоваскуларни заболувања во Р Македонија, Зборник на резимеа, I Конгрес на асоцијацијата на лекарите по општа фамилијарна медицина на Југоисточна Европа, Охрид, 2006, стр.124.
96. Pavlovska I., Orovcanec N., Zafirova B., Tausanova B., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Risk of developing lung cancer among ex-smokers-a casse-control study, Book of abstracts, 1st Congress of the Association doctors GP/FM South-East Europe, Ohrid, 2006, p.125.
97. Tausanova B., Pavlovska I., Orovcanec N., Zafirova B., Stavridis S., Pavlovska I., **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Risk factors for tuberculosis in children and BCG effectiveness against them, Book of abstracts, 1st Congress of the Association doctors GP/FM South-East Europe, Ohrid, 2006, p.126.
98. Зафирова Б., Оровчанец Н., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Павловска И., Банева Н., Рехабилитација на сензитивните пореметувања и говорот кај хемиплегичари, Зборник на резимеа, I Конгрес на асоцијацијата на лекарите по општа фамилијарна медицина на Југоисточна Европа, Охрид, 2006, стр.126.
99. Исјановска Р., Калајџиски В., **Здравковска М.**, Ристевска С., Биохемиски анализи-индикатори за професионална експонираност на Пб кај вработени во Топилницата за цинк и олово „Злетово” - Велес, Зборник на резимеа, I Конгрес на асоцијацијата на лекарите по општа фамилијарна медицина на Југоисточна Европа, Охрид, 2006, стр. 212.

100. Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Isjanovski V., Zafirova B., Pavlovska I., Danilovska B., Tausanova B., Danilovska D., Orovcanec N., Stefanovska V.V., EUROHIS- development of a common instrument for use of medicines in R Makedonija, XL Dani Preventivne Medicine, Nis, 2006, str.32-33.
101. Pavlovska I., Orovcanec N., Tausanova B Isjanovska R., Zafirova B., **Zdravkovska M.**, Effect of cigarette smoking on major histological types of lung cancer-epidemiology study, XL Dani Preventivne Medicine, Nis, 2006, str. 86.
102. **Zdravkovska M.**, Isjanovska R., Stefanovska V.V., Zafirova B., Pavlovska I., Danilovska B., Retinal changers and their epidemiological characteristics in diabetes mellitus patients, XL Dani Preventivne Medicine, Nis, 2006, str. 86-87.
103. Tausanova B., Orovcanec N., Stavridis S., Zafirova B., **Zdravkovska M.**, Pavlovska I., Isjanovska R., The lifestyle in the face of cchronic diseases, XL Dani Preventivne Medicine, Nis, 2006, str. 83.
104. Zafirova B., Orovcanec N., Tausanova B., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Pavlovska I., Baneva N., Rehabilitation of the functions of standing and walking in hemiplegic patients, XL Dani Preventivne Medicine, Nis, 2006, str. 33-34.
105. Ристовска В., **Здравковска М.**, Исјановска Р., Грчевска Л., Џикова С., Поповска М., Павлевска С., Поленакоски М., Превенција на инфекции на уринарниот тракт кај адултна полицистична бубрежна болест, важна за прогресија на болеста, III Конгрес по превентивна медицина на македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.65.
106. Зафирова Б., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Павловска И., Банева Н., Улогата на одредени демографски карактеристики во рехабилитацијата по мозочен удар, III Конгрес по превентивна медицина на македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.61.
107. **Здравковска М.**, Исјановска Р., Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Стефановска В.В., Зафирова Б., Павловска И., Кузмановска Г., Епидемиолошки карактеристики на умрени од дијабетес мелитус со гангрена на долните екстремитети во Р Македонија, III Конгрес по превентивна медицина на македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.43.
108. Таушанова Б., Оровчанец Н., Ставридис С., Зафирова Б., **Здравковска М.**, Павловска И., Исјановска Р., Биолошки и социјални фактори во епидемиологијата на хронични болести, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.156-157.
109. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Зафирова Б., Павловска И., Даниловска Д., Оровчанец Н., Таушанова Б., Стефановска В.В., САРС- мета анализа, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.145
110. Павловска И., Даниловски Д., Оровчанец Н., Таушанова Б Исјановска Р., Зафирова Б., **Здравковска М.**, Експозиција на одредени професионални канцерогени и појава на карцином на бели дробови, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр.30.
111. Стефановска Велиќ В., Едровска-Исајловска К., Стефановска М., **Здравковска М.**: Изворите за информации и совети за СИДА во ромското семејство, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр. 143.
112. Панговска С., **Здравковска М.**: Епителни клеточни абнормалности на порцио вагиналис утери кај млади корисници на центарот за репродуктивно здравје - Сакам да знам, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр. 66.
113. Садикарио С., **Здравковска М.**, Георгиев А.: Епидемиологија и јавно-здравствени аспекти на незаразните болести, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр. 115.
114. Стаменковска Ј., **Здравковска М.**, Стојковска Р., Кузмановска В.: Ризик-фактори и појава на компликации кај заболени од дијабет во Куманово периодот од 2000 до 2002 година, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр. 13.

115. Стаменковска Ј., **Здравковска М.**, Кузмановска В., Поповска М., Епидемиолошки карактеристики на дијабетот во Куманово во периодот од 2000 до 2002 година, III Конгрес по превентивна медицина на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2006, стр. 42.
116. Исјановска Р., **Здравковска М.**, Зафирова Б., Таушанова Б., Исјановски В., Павловска И., Оровчанец Н., Стефановска В.В., Скрининг тестирање за хепатитис Ц во Р.Македонија, III Конгрес на инфектолозите на Македонија, Зборник на резимеа, Охрид, 2007, стр.42.
117. Pavlovska I., Orovcanec N., Tausanova B., Zafirova B., Isjanovska R., **Zdravkovska M.**, Smoking habit and occurrence of lung cancer-a case-control study, World Cancer Congress, Education/Abstract Book, Washington, D.C., USA, 2006, p.108.
118. Pavlovska I., Orovcanec N., Danilovski D., Tausanova B., Isjanovska R., Zafirova B., **Zdravkovska M.**, Association of some demographic characteristics and risk factors with localization of lung cancer: epidemiologic study, 6th Congress, Balkan Union of Oncology, 2006, p.38.
119. Павловска И., Оровчанец Н., Таушанова Б., Зафирова Б Исјановска Р **Здравковска М.**, Лазовска Л., Навиката за пушење цигари и нејзината улога во настанувањето на ларингеалниот карцином: II конгрес на Здружението на лекарите по општа медицина при МЛД, Зборник на Резимеа, 2008, стр.193.
120. Зафирова Б., Оровчанец Н., Таушанова Б., Исјановска Р., **Здравковска М.**, Павловска И., Банева Н., Валидноста на Бартхел-овиот индекс и Ранке-овата скала во процена на ефикасноста на рехабилитацијата по мозочен инсулт: II конгрес на Здружението на лекарите по општа медицина при МЛД, Зборник на Резимеа, 2008, стр.301.
121. Таушанова Б., Оровчанец Н., Зафирова Б., Велич В., Исјановска Р **Здравковска М.**, Павловска И., Risk factors for vascular dementia and their modification metaanalysis: II конгрес на Здружението на лекарите по општа медицина при МЛД, Зборник на Резимеа, 2008, стр. 301.
122. Исјановска Р **Здравковска М.**, Исјановски В., Epidemiology study of tuberculosis in Macedonia, II конгрес на Здружението на лекарите по општа медицина при МЛД, Зборник на Резимеа, 2008, стр.182.
123. Павловска И., Оровчанец Н., Таушанова Б., Зафирова Б Исјановска Р **Здравковска М.**, Лазовска Л., Улогата на навиката за пушење цигари во настанувањето на белодробниот карцином: Конгрес на Македонското респираторно здружение, Книга на абстракти, 2008, стр.24-25.
124. Ana Kaftandzieva, Cekovska Z., **Zdravkovska M.**, Jankoska G., Popovska-Jovanovska K., Kaftandziev I., Petrovska M., Panovski N., Correlation of Gram stain with culture for the microbiological analysis of wounds, 5th Balkan Congress for Microbiology, Budva, 2007, p. 56-57.
125. Irina Pavlovska, N. Orovcanec, B. Zafirova, B. Tausanova, R. Isjanovska, **M. Zdravkovska.**: Smoking habit as a risk factor for development of laryngeal cancer, 42 Dani Preventivne Medicine, Nis, 2008, str. 45-46.
126. Jurhar-Pavlova M., Petrovska M., Popovska K., **Zdravkovska M.**, Trajkovska Dokic E., Isolation of Clostridium difficile and its toxin detektion durring two years period, PHYSIOACTA, ISSN 1857-5587, Vol.2, No 2, 2008, p.155-162.
127. Jovanovik R., Janevska V., Cevreska L., Stojanoski Z., **Zdravkovska M** Petrushevska G.: Telomerase Activity and MDS/EVI Gene Fusion in Myelodysplastic Syndrome. Correlation to the Immunohistochemical Expression of Ki-67, Bcl-2 and p53 in Bone Marrow Biopsy Samples, Macedonian Journal of Medical Sciences, ISSN 1857-5749, Vol.1, No 2, 2008, p. 17-24.

ЗА РЕЦЕНЗИЈА ЗА ИЗБОРОТ СЕ ТРУДОВИ со реден број од 128 до 172**Трудови in extenso / full-text (од реден број 128 до 150 = 23):**

128. **Zdravkovska, Milka** and Pavlovska, Irina (2010) Epidemiology of Down's syndrome in the Republic of Macedonia during the period of 1995 - 2007. *Acta Morphologica*, 7 (1). pp. 69-72. ISSN 1409-9837

Во трудот е одредена стапката на инциденца и преваленца на Даунов синдром во Р. Македонија во периодот 1995-2007 година. Сите 89 заболени, регистрирани во Заводот за ментално здравје на деца и млади при ЈЗУ Здравствен дом – Скопје, се анализирани според пол, возраст, тип на хромозомска аберација, старост на мајката и таткото, како и степен на ментална ретардација. Преваленцата на Даунов синдром во нашава земја во испитуваниот период изнесувала 4,4/100.000 жители.

129. Pavlovska, Irina and Zafirova-Ivanovska, Beti and **Zdravkovska, Milka** (2010) Current cigarette smokers and their risk for occurrence of laryngeal cancer. *Acta Morphologica*, 7 (1). pp. 64-68. ISSN 1409-9837

Авторите на трудот заклучуваат дека меѓу испитаниците со карцином на ларинкс, категоријата актуелни пушачи е застапена со 79%. Во контролната група е регистриран двојно помал процент на активни пушачи – 40,5%. Анализата покажала дека актуелните и поранешните пушачи заедно имаат 16 пати сигнификантно поголем ризик да заболат од карцином на ларинкс, споредено со непушачите.

130. Celeva Markovska, Vesna and Stankovic Babic, Gordana and **Zdravkovska, Milka** (2011) Comparative study of Pterygium surgery. *Contributions, Sec. Biol. Med. Sci. MASA*, 32 (2). pp. 273-287. ISSN 0351-3254 (**PubMed**)

Во трудот се споредува и оценува успешноста на три различни хируршки техники на ексцизија на надворешно перде и тоа хируршка ексцизија на надворешно перде со комплетно сутурирање на конјунктивата (ПЕСК), хируршка ексцизија на надворешно перде со конјунктивална автотрансплантација со графт од долно темпоралната конјунктива (ДТКТ) и хируршка ексцизија на надворешно перде со конјунктивална автотрансплантација со графт од горно темпоралната конјунктива (ГТКТ). Преку споредба на пациентите од трите групи, оперирани со различна техника, авторите заклучуваат дека рецидивите се најчести во групата без трансплантација, со употреба на комплетно шиене на конјунктивата.

131. Pavlovska, Irina and Taushanova, Biljana and Zafirova-Ivanovska, Beti and **Zdravkovska, Milka** (2011) Експозиција на одредени професионални канцерогени и ризик од појава на белодробен карцином. *Medicus*, XVI (2). pp. 56-61. ISSN 1409-6366

Авторите потенцираат дека 5% од смртните случаи предизвикани од карцином се условени од експонираност кон одредени супстанции присутни на работното место. Во анализираната група на заболени од белодробен карцином (185 лица), професионална експозиција на докажани и на веројатни канцерогени била регистрирана кај 127 (68,6%) испитаници.

132. Переска Жанина, Божиновска Цветанка, Димитровски Чедо, **Здравковска Милка**, Чибишев Андон, Петковска Лидија, Бабуловска Александра, Јуруков Ирена. (2011): Нарушување на серумскиот липиден профил под влијание на кумулативниот ефект на пушењето цигари кај негативни хероински зависници. *Physioacta*, Vol.5 (No1). pp. 70-79. ISSN 1857-5587

Кумулативниот ефект на пушењето цигари кај хероински зависници кои се со уреден ВМI и HCV серонегативни, придонесува до значајно зголемување на нивоата на TGL, значајно намалување на HDL-C и ароА-I и незначајно зголемување на ароВ концентрациите. Притоа вредностите на ароА-I порано се намалуваат под дејство на хероинот и никотинот во однос на HDL-C, а ароВ најсилно корелира со кумулативниот ефект на никотинот. Овој серумски липиден профил станува фактор на ризик за развој на метаболен синдром и висок кардиоваскуларен ризик кој во услови на подолго преживување на зависниците може да претставува дополнителен медицински проблем кај оваа популациона група.

133. Popovska, Katja and **Zdravkovska, Milka** and Gerasimovska, Vesna and Mihajlov, Kiril and Blazevska, Bozhica and Icev, Konstantin (2011) Evaluation of Different Methods for Hygienic Microbiological Control from the Working Surfaces in the Microbiological Laboratories. *Macedonian Journal of Medical Sciences*, IV (3). pp. 240-244. ISSN 1857-5773 (**индексиран - Universal IF = 1.072**)

Компарирани се два метода (метод со влажен памучен брис и метод со брис од најлонски микрофибер – Quanti swab) за микробиолошка контрола на раце кај здравствени работници во микробиолошки лаборатории. Резултатите сугерираат дека се потребни континуирани едукации и периодични контроли со употреба на Quanti swab методата која е значајно посензитивна за детекција на патогени на рацете на здравствените работници.

134. Kartalov, A and Trajkov, D and Spiroski, M and Nikolova Todorova, Z and Kuzmanovska, B and Dzambazovska Trajkovska, V and **Zdravkovska, Milka** and Karadzov, Z and Jota, Gj and Nojkov, J (2012) The effect of a small dose of ketamine on postoperative analgesia and cytokine changes after laparoscopic cholecystectomy. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., XXXIII (1). pp. 217-229. ISSN 0351–3254 (**PubMed**)

Анализирани се вкупно 50 пациенти за елективна лапароскопска холецистектомија, поделени во две групи од по 25 лица. Пациентите од испитуваната група по воведувањето во анестезија добиле $0,25 \text{ mg/kg}^{-1}$ кетамин, а пациентите од контролната група во исто време добиле еднаков волумен на изотоничен натриум хлорид. Во постоперативниот период, оценувана е и болката според визуелно аналогната скала (ВАС) во период по 30 мин., 1, 2, 4, 8, 18, 24 и 48 часа. Заклучено е дека давањето на мали дози на кетамин по воведот во анестезија кај пациенти кај кои се изведува лапароскопска холецистектомија, резултира со промени во секрецијата на $\text{TNF}\alpha$, $\text{IL-1}\beta$, IL-6 , но доведува и до редукција на постоперативната болка.

135. Matveeva, Niki and Zivadinovik, Julija and **Zdravkovska, Milka** and Jovevska, Svetlana and Bojadzieva, Biljana (2012) Histological composition of lumbar disc herniations related to the type of herniation and to the age. Bratislava Medical Journal / Bratisl Lek Listy 2012, 113 (12). pp. 712-717. ISSN 1336- 0345 (**PubMed; IF = 0,403**)

Целта е да се компарираат хистолошките наоди на дискус херниите во однос на типот на херниите (мигрирачки и немигрирачки) и возраста на пациентите. Појавата на гранулација и неоваскуларизација значајно повеќе била дијагностицирана кај испитаниците со миграчки дискус херни, кои биле на возраст од 35 до 50 години.

136. Tudzarova-Gjorgova, S and Breshkovska, H and **Zdravkovska, Milka** (2012) Влијанието на ХБО терапијата врз брзината на заздравувањето на раните кај пациенти со дијабетично стапало. Physioacta, 6 (1). pp. 17-25. ISSN 1857-5587

Направена е проценка на ефектот на кислородот под притисок врз степенот на епитализацијата на улцерацијата, како и влијанието на нивото на гликоза во крвта и крвниот притисок врз зараснувањето на раните кај пациенти со дијабет. Заклучено е дека кај пациенти со дијабет третманот со кислород овозможува: поефикасна и побрза контрола на инфекцијата, редукција на исхемијата, редукција на патолошката инфламација, редукција на едемот, зголемена неоваскуларизација и синтеза на колаген. Како резултат на ХБО терапијата, се забрзува создавањето на гранулационо ткиво, се забрзува епитализацијата и остеогенезата, со што бројот на ампутации кај пациенти со инфицирани, исхемични дијабетични улцерации на стапалото се редуира.

137. Popovska, Katja and **Zdravkovska, Milka** and Blazevska, B and Icev, K and Eftimovski, G (2012) Implementation of Proper Hand Hygiene among Microbiological Laboratory Workers Respectively to WHO Guidelines. Macedonian Journal of Medical Sciences, 5 (2). pp. 147-151. ISSN 1857-5773 (**индексиран- Universal IF = 1.0724**)

Спроведено е истражување за хигиена на раце на здравствени работници во микробиолошка лабораторија во две фази. Во првата фаза се земени 72 примероци од лева рака со влажен памучен брис и 72 примероци од десна рака со тач – методата. По спроведена обука во период од 6 месеци за хигиена на рацете според последните препораки од СЗО, на истите здравствени работници повторно им се земени примероци за микробиолошка контрола со двете методи (втора фаза). Заклучено е дека тач-методата е значајно посензитивна, а резултатите во однос на изолатите се значајно подобри по имплементирањето на одредени мерки за хигиена на рацете.

138. Grivcheva-Stardelova, Kalina and Popova, Roza and Joksimovic, Nenad and Deriban, Gjorgi and **Zdravkovska, Milka** and Serafimovski, Vladimir (2012) The role of Gastroesophageal reflux disease questionnaire in the Republic of Macedonia. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, 33 (2). pp. 73-84. ISSN 0351–3254 (**PubMed**)

Во трудот се вклучени 642 пациенти со цел да се одреди улогата на прашалникот за гастроэзофагеален рефлукс во дијагностиката на рефлуксната болест кај популацијата на Р. Македонија. Авторите заклучуваат дека прашалникот за рефлуксната болест е неопходен инструмент во дијагностиката на пациентите со ГЕРД со ерозивни оштетувања на хранопроводникот, но сепак, кај пациентите со висок скор на прашалникот, ендоскопското иследување не треба да биде исклучено.

139. Pereska, Zanina and Bozinovska, Cvetanka and Dimitrovski, Chedo and Cakalarovski, Koco and Chibishev, Andon and **Zdravkovska, Milka** and Babulovska, Aleksandra and Janicevic, Daniela (2012) Heroin Dependence Duration Influences the Metabolic Parameters Mechanisms and Consequences of Impaired Insulin Sensitivity in Hepatitis C Virus Seronegative Heroin Dependents. American Society of Addiction Medicine; J Addict Med, 6 (4). pp. 304-310. ISSN 1935 – 3227 (**PubMed; IF = 1,956**)

Тестирана е инсулинската резистенција кај 78 серонегативни на Hepatitis C virus зависници од хероин, поделени во две испитувани групи-зависни до 3 години и зависни повеќе од три години, како и 32 здрави испитаници (контролна група). Заклучено е дека хероинската зависност е асоцирана со зголемена базална инсулинска резистенција, а при подолготрајна хероинска зависност се намалува поради намалување на обемот на половината.

140. Ugrinska, Ana and Miladinova, Daniela and Trajkovska, Meri and **Zdravkovska, Milka** and Kuzmanovska, S and Tripunoski, T and Vaskova, O (2013) Correlation of serum leptin with anthropometric parameters and abdominal fat depots determined by ultrasonography in overweight and obese women. Contributions Sec. Med. Sci., 34 (1). pp. 115-119. ISSN 0351-3254 (**PubMed**)

Авторите во трудот ја проучуваат врската помеѓу нивото на циркулирачкиот лептин со антропометриските параметри и субкутаното и висцералното масно ткиво одредено со ултразвук кај здрави нахранети и обезни жени. Во истражувањето се вклучени педесет здрави жени со телесен масен индекс над 25 kg/m². Стандардизирани техники се употребени при мерењето на антропометриските параметри. Субкутаното и висцералното масно ткиво се мерени со ултразвук 1cm над папокот. Лептинот е одреден со радиоимноесеј.

141. Ugrinska, Ana and Miladinova, Daniela and **Zdravkovska, Milka** and Trajkovska, Meri and Kuzmanovska, S and Tripunoski, T and Vaskova, O (2013) Insulin, insulin resistance and anthropometric parameters in overweight and obese women. Acta Morphologica, 10 (1). pp. 56-60. ISSN 1409-9837

Според резултатите, авторите на трудот заклучуваат дека постои јака корелација помеѓу серумскиот инсулин и HOMA-IR со BMI и антропометриските параметри од интерес, кои се испитувани кај жени со прекумерна телесна тежина на возраст од 20 до 60 години.

142. Ivanovska, Verica and **Zdravkovska, Milka** and Bosevska, Golubinka and Angelovska, Bistra (2013) Antibiotics for upper respiratory infections: public knowledge, beliefs and self-medication in the Republic of Macedonia. Contributions Sec. Med. Sci., 34 (2). pp. 59-70. ISSN 0351-3254 (**PubMed**)

Целта на ова истражување врз општата популација во Република Македонија е да се утврдат нивните познавања, очекувања и самомедицијата со антибиотици при инфекции на горните дишни патишта. Во април 2012 година е спроведена трансверзална студија во три региони во Македонија. Анонимниот прашалник е одговорен од 402 испитаника. Анализата на резултатите опфаќа дескриптивна квантитативна статистика. Испитувана е и значителната поврзаност меѓу демографските карактеристики и употребата на антибиотици без рецепт. Во споредба со земјите од ЕУ, нашите испитаници покажуваат релативно слабо познавање за антибиотиците и третманот на инфекциите на горните дишни патишта.

143. Hadzi-Nikolova, Marija and Mirakovski, Dejan and **Zdravkovska, Milka** and Angelovska, Bistra and Doneva, Nikolinka (2013) Noise Exposure of School Teachers-Exposure Levels and Health Effects. Archives of Acoustics, 38 (2). pp. 259-264. ISSN 0137-5075 (**PubMed; IF = 0,829**)

Целта на авторите е да ги прикажат резултатите за изложеноста на бучавост во работните средини во градинките, основните училишта и средните училишта во Штип. Постои корелација помеѓу должината на работниот стаж, односно изложеноста на зголемената бучавост и појавата на здравствените проблеми на запослените наставници.

144. **Zdravkovska, Milka** and Stojmanovski, Zharko and Taleski, Vaso and Jovevska, Svetlana and Markovski, Velo (2013) Public Health Aspects of Human Brucellosis in the Republic of Macedonia. *Macedonian Journal of Medical Sciences*, 6 (4). pp. 446-449. ISSN 1857-5773 (индексиран- Universal IF = 1.0724)

Во трудот се претставени најзначајните епидемиолошки карактеристики на хуманата бруцелоза во Република Македонија од аспект на јавното здравство. Прикажани се инциденцата, преваленцата и развојот на тенденцијата на заболувања кај луѓето во десетгодишен период (1999-2009). Користени се податоци од извештаи за поединечни болни, месечни и годишни извештаи од Институтот за јавно здравје на Македонија.

145. Combating Brucellosis - New trends and new challenges” Vaso Taleski, **Zdravkovska M.**, Markovski V, Danilova M. Naučno-stručni simpozijum”, Brucelozu u Jugoistočnoj Evropi” Niš, Republika Srbija 16-19 Oktobar 2013 (прегледен научно стручен труд).

Авторите прават ретроспектива на развојот и имплементацијата на голем број тестови за микробиолошка дијагноза на хуманата бруцелоза. Прикажани се искуствата, предностите и недостатоците на различните програми за контрола и ерадикација на бруцелозата. Прикажани се и два различни пристапа кои биле имплементирани во Р. Македонија.

146. Kalina Grivcheva Stardelova, Rozalinda Popova Jovanova, Gjorgji Deriban, Nenad Joksimovic i **Milka Zdravkovska**, Dysphagia in Gastroesophageal Reflux Disease (GERD), *Mac. Med. Review*, 2014; 67(3), ISSN: 0025-1097.

Во трудот е заклучено дека дисфагијата е честа кај пациенти со ерозивен езофагит, но не е сигурен предиктор за тешка форма на ерозивен езофагит. Кај повеќето пациенти дисфагијата може да се разреши со IPP третман, но перзистентната дисфагија може да укаже на неуспешно лекување.

147. Stojmanovski, Zharko and **Zdravkovska, Milka** and Taleski, Vaso and Jovevska, Svetlana and Markovski, Velo (2014) Human Brucellosis in the Republic of Macedonia by Regions Depending on Vaccination Procedures in Sheep and Goats. *Macedonian Journal of Medical Sciences*, 7 (1). pp. 135-140. ISSN 1857-5773 (индексиран- Universal IF = 1.0724)

Во трудот се прикажани податоци за хуманата бруцелоза во Р. Македонија по региони, како и успехот на последната програма со имплементирање на вакцинација кај овците и козите, што резултира во кус период со драстично намалување на новозаболени луѓе. Дадени се и инциденците и преваленцата на регистрираната бруцелоза кај малите копитари во испитуваниот период, пред и по спроведувањето на вакцинацијата.

148. Popovska, Katja and **Zdravkovska, Milka** and Petrovska, Milena and Pollozhani, Azis (2014) Carbapenem resistant *Acinetobacter baumannii* versus MRSA isolates in ICU in Clinical Center Skopje. *European Journal of Preventive Medicine*, 2 (2). pp. 20-24. ISSN 2330-8230 (индексиран)

Авторите во трудот го прикажуваат феноменот на дисбаланс во ендемскиот болнички ЕКО систем, односно го прикажуваат зголеменото јавување на carbapenem-резистентниот *Acinetobacter baumannii* и редуцијата во појавувањето на MRSA во хируршките единици за интензивно лекување.

149. Stardelova Grivcheva K., Popova Jovanova R., Deriban Gj., **Zdravkovska M.** (2014) Relationship between Gastroesophageal reflux disease (GERD) and Obstructive sleep apnea (OSA) in adult population in Macedonia. *Physioacta*, Vol.8 (No.1). pp. 1-8. ISSN 1857-5587.

Со мултиваријантна анализа авторите докажуваат дека симптомите на ноќна гастроэзофагеална рефлуksна болест, обезноста, употребата на хипнотички средства и возраста над 50 години се сигнификантни независни предиктори на нарушувањата во сонот.

150. **Zdravkovska Milka** (2014) Аутизмот во светот и кај нас, Информативен гласник на јавното здравство – Штип, Година 9, Број 19, 2014 стр. 8-9.

Аутизмот и аутистичниот спектар на нарушувања претставуваат релативно нова содржина во епидемиологијата на незаразните заболувања. Во трудот се дадени податоци за развојната тенденција, како и стапките на инциденца и преваленца на овие заболувања во одредени земји во светот и кај нас.

*Трудови презентирани на конгреси и симпозиуми
(од реден број 151 до 172 = 22):*

151. Popovska, Katja and **Zdravkovska, Milka** and Jurhar Pavlova, Maja (2009) Important changes in dynamic balance and resistance of hospital eco system in surgical intensive care unit in the period of 15 years. In: International Journal of Infection Control; Tenth Congress of the International Federation of Infection Control (IFIC), 8-11 Oct 2009, Vilnius, Lithuania.

Авторите во трудот ја прикажуваат динамиката во јавувањето/изолирањето на патогените како и нивната резистентност, преку анализа на примероци добиени од хируршките единици за интензивно лекување во период од 15 години.

152. Popovska, Katja and Soljakova, Marija and **Zdravkovska, Milka** and Gerasimovska, Vesna and Zdravevska, E and Icev, K (2011) Unusual appearance of *Stenotrophomonas maltophilia* in entubated patients hospitalized in Clinic for anesthesiology, reanimation and intensive care) - KARIL Skopje. In: International Journal of Infection Control; Eleventh Congress of the International Federation of Infection Control, 12-15 Oct 2011, Venice, Italy.

Во трудот се презентирани случаи на интубирани пациенти, хоспитализирани на Клиниката за анестезија реанимација и интензивно лекување, кај кои при микробиолошка контрола е изолиран *Stenotrophomonas maltophilia*.

153. Milenkovic T., Percan V., **Zdravkovska M.**: Correlation of HbA1c, fasting plasma glucose and plasma glucose 2 hours after 75-grams oral OGTT: 4th International Congress on Prediabetes and Metabolic Syndrome, Madrid, Spain, 2011. pg. 265.

Авторите ја прикажуваат корелацијата помеѓу гликемијата на гладно (нулто време) и по направен OGTT по 120 минути, во однос на HgA1c, кај пациенти заболени од Дијабет тип 2, а лекувани во центарот за дијабет при Клиниката за ендокринологија во Скопје.

154. **Zdravkovska M.**, Taushanova B., Isjanovska R., Zafirova B., Pavlovska I.: QUESTIONNAIRE STUDY OF USE OF EMERGENCY CONTRACEPTION AMONG TEENAGERS. 45 Dani Preventivne Medicine, Nis, 2011, str. 45-46.

Во студијата биле вклучени вкупно 638 девојчиња на возраст од 15 до 18 години од четири средни училишта во Скопје, во текот на 2010 година. Податоците од анонимната анкета покажале дека пропорцијата на девојчињата кои употребиле хитна/необходна контрацепција расте со возраста од 2,1% на 15 години до 15,1% на 18 години. Информации и консултации со гинеколог во однос на користењето на контрацептивните средства потврдиле само 57(8,9%) од девојчињата.

155. N. Kamchev, **M. Zdravkovska**, V. Ivanovska, G. Kamcheva: Evaluation of the Immunization Strategy Implementation in the Republic of Macedonia for the period 2003-2009. EPMA World Congress 2011, Bonn, Germany. EPMA Journal (2011) 2 (Suppl 1): S37-S66

Во Република Македонија опфатот на национално ниво со повеќето вакцини против одредени заразни заболувања, за кои вакцинацијата е задолжителна согласно со законската регулатива, во испитуваниот период се движи околу 95% и повеќе. Авторите потенцираат дека во 2009 година се забележува блага тенденција на опаѓање на опфатот како кај примарната вакцинација, така и кај ревакцинацијата со одредени вакцини.

156. **Zdravkovska, Milka** and Popovska, Katja (2012) Evaluation of the knowledge of the personnel included in control of the intrahospital infections as an indicator for training and education. International Journal of Infection Control, 8 (1). p. 65. ISSN 1996-9783

При направената евалуација на знаењата во однос на контролата и следењето на интрахоспиталните инфекции, на лекари и сестри кои се вклучени во тимовите и кои се едуцирани за оваа проблематика, заклучено е дека знаењата се на завидно ниво, а придружувањето кон препораките е значајно повеќе регистрирано кај медицинските сестри отколку кај лекарите.

157. Sumanov, Gorgi and **Zdravkovska, Milka** and Grkov, V (2012) Епидемиолошки карактеристики на бруцелозата во Штип во периодот од 1987 до 2011 година. In: III Конгрес на лекарите по општа медицина на Р. Македонија со меѓународно учество, 26-29 Apr 2012, Ohrid.

Целта на истражувањата објавени во овој труд е да се прикажат епидемиолошките карактеристики на бруцелозата во Штип и во Република Македонија, со примена на дескриптивниот епидемиолошки метод и статистичка анализа на податоците.

158. Petkovska, Sofija and Despodov, Zoran and Gjorgjeska, Biljana and **Zdravkovska, Milka** (2012) Process of purification of motor oil and its use as an ecological fuel. In: Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 5-9 September 2012, Ohrid, R. Macedonia.

Во трудот е прикажан процесот на пурификација на моторните масла, како и можноста за нивно употребување, како еколошките и нештетни за околината.

159. **Zdravkovska Milka**, Gorgevska B., Petkovska S., Ivanovska V. (2012) Evaluation of the satisfaction the doctors have about health care services in the specialized and consultative clinics in Skopje. In: XVLI International congress, Days of preventive medicine, 25-28.09.2012, p. 110, Nis, Srbija.

Од истражувањето, авторите заклучуваат дека лекарите специјалисти главно не се задоволни од условите во кои ги нудат здравствените услуги. Нема статистички значајни разлики помеѓу лекарите од специјалистичко-консултативните амбуланти во Здравствен дом – Скопје и Клинички центар – Скопје, во однос на правото за избор на лекови, условите за работа и мотивацијата.

160. Gjorgjeska, Biljana and Petkovska, Sofija and **Zdravkovska, Milka** (2012) Use of antiseptics and disinfectants in public institutions in the eastern part of the R. Macedonia in the period from 2005 to 2010. In: XVLI International congress, Days of preventive medicine, 25-28.09.2012, Nis, Srbija.

Направен е преглед, а воедно и компарација помеѓу јавноздравствените установи во источниот регион од нашата земја, во однос на типовите и количините на употребените антисептици и дезинфекциони средства во периодот од 2005 до 2010 година.

161. Popovska, Katja and Nikolova, Zorka and **Zdravkovska, Milka** and Mircevska, Gordana and Stojkova, Vesna (2012) Emerging lower respiratory infections caused by *Stenotrophomonas maltophilia* among debilitated patients with endotracheal tubes or Cystic fibrosis. In: XVLI Days of Preventive Medicine, International Congress, 25-28 Sept 2012, Nis, R. Serbia.

Презентирани се интубирани пациенти кај кои по јавувањето на долгореспираторни инфекции – пнеумонии, од материјалот за микробиолошка контрола е изолиран *Stenotrophomonas maltophilia*.

162. Ivanovska, Verica and **Zdravkovska, Milka** and Angelovska, Bistra (2012) Antibiotics for upper respiratory infections: public knowledge, beliefs and self-medication in the Republic of Macedonia. In: 2012 FIP Congress, 6-9 Oct 2012, Amsterdam, Netherlands.

Спроведено е истражување за информираноста на населението за респираторните инфекции и нивното лекување. Заклучено е дека дел од популацијата во Р. Македонија нема познавања за можното јавување на резистенција на одредени лекови, како резултат на неконтролирано и неправилно лекување, односно самомедикација со антибиотска терапија.

163. Sofijanovska, Elenica and **Zdravkovska, Milka** and Kovacevska, Ivona (2013) Systemic thinking in a function of the dynamic complexity. In: The 8th IRDO International Conference: Social Responsibility and Current Challenges, 07-09. 03.2013, Maribor.

164. **Zdravkovska, Milka** and Taleski, Vaso and Markovski, Velo and Kuzmanovska, Gordana and Jovevska, Svetlana and Danilova, Marina (2013) Salmonella toxoinfections in Republic of Macedonia in the period from 1999 to 2010 – epidemiological approach. In: The 5th Eurasia Congress of Infectious Diseases, 15-18 May 2013, Tirana, Albania.

Во трудот/постерот е даден приказ на морбидитетот и трендот на салмонелозните токсиинфекции во Република Македонија во повеќегодишен период (1999-2010). Анализирани се регистрираните/пријавените случаи, при што е најдено дека највисок морбидитет бил во 2001 година а најнизок во 2009 година. Во регистрираните 23 епидемии,

најчести причинители биле *Salmonella enteritidis* (во 20 епидемии) *Salmonella typhimurium* (во 3 епидемии).

165. Taleski, Vaso and **Zdravkovska, Milka** and Mrenoski, Slavco and Markovski, Velo and Bosnjakovski, Darko (2013) Human Brucellosis in Macedonia: Past and Present. In: The 5th Eurasia Congress of Infectious Diseases, 15-18 May 2013, Tirana, Albania.

Во презентацијата е даден приказ на развојот на епидемијата и епизоотијата на бруцелозата во Република Македонија во изминатите дваесетина години, развојот на лабораториската дијагностика и стратегиите за контрола и ерадикација на бруцелозата. Примената на новата стратегија на вакцинација на ситниот добиток довел до брзо и ефикасно намалување на бројот на ново заболени луѓе (усна презентација).

166. Taleski, Vaso and **Zdravkovska, Milka** and Markovski, Velo (2013) *Francisella Tularensis* - Potential Biological Agent. In: The 5th Eurasia Congress of Infectious Diseases, 15-18 May 2013, Tirana, Albania. (постер)

Во трудот е даден приказ на особините на *Francisella tularensis* кои ја прават многу погоден потенцијален биолошки агенс. Даден е приказ на подвидовите на родот *Francisella*. Туларемијата е ретка во Македонија, но во 1996 година имало една епидемија со 26 заболени од glandularна/оро-фарингеална форма. Можноста да се злоупотреби на неколку начини је прави оваа бактерија потенцијално опасен биолошки агенс, заради што треба да се чуваат национални резерви на ефикасни антибиотици, едукација на здравствените работници за брза дијагноза и преземање на превентивни мерки.

167. Jovanovska-Popovska, Katja and **Zdravkovska, Milka** and Petrovska, Milena and Stojkovska, Vesna and Osmani, Dugagjin and Memeti, Shaban and Petrovska, Branka (2013) Seasonal Variation of Endemic Strains of *Acinetobacter Baumannii* Isolated from Intubated Surgical ICU patients. In: The 5th Eurasia Congress of Infectious Diseases, 15-18 May 2013, Tirana, Albania.

Во трудот се прикажани сезонските варијации на *Acinetobacter Baumannii*, изолиран од примероци земени од интубирани пациенти на хируршките клиници за микробиолошка контрола. Во испитуваниот период се регистрирани значајни сезонски варијации при контрола и следење на интрахоспиталните инфекции.

168. Taleski, Vaso and **Zdravkovska, Milka** and Markovski, Velo and Bosnjakovski, Darko and Mrenoski, Slavco (2013) Control of Human Brucellosis in Endemic Area - Challenge for Veterinary and Human Medicine. In: IX Kongres mikrobiologa Srbije, 30 May - 01 June 2013, Beograd, Srbija.

Прикажани се двете стратегии за контрола и ерадикација на бруцелозата и искуствата од нашата и другите земји. Последната стратегија на вакцинирање на овците и козите дава одлични резултати, но програмата мора да продолжи уште најмалку пет години по 2015 г. (до кога е одобрена програмата). Соработката и размената на искуства меѓу земјите во регионот, особено во едемските подрачја, како што се земјите од Балканот и Медитеранот е од исклучително големо значење.

169. Jovevska, Svetlana and Matveeva, Niki and Nakeva, Natasa and Zafirova, Biljana and Chadikovska, Elizabeta and Trpkovska, Biljana and Bojadzieva, Biljana and **Zdravkovska, Milka** and Taleski, Vaso and Handjiski, Zoran and Panova, Gordana (2014) Testing of Human Kidney Dimensions During Fetal Period. In: 53th Congress of Anthropological Society of Serbia – Vranje, pp. 95. ISBN 978-86-6233-048-2.

Студијата е спроведена со цел да се анализираат анатомските промени на димензиите на бубрезите во текот на феталниот развој од третиот до десеттиот лунарен месец. Направена е серија на мерења на двата бубрега кај 300 фетуси од двата пола (154 машки и 146 женски).

170. Jovevska Svetlana, **Zdravkovska Milka**, Taleski Vaso, Mateeva Niki (2014) Morphological Characteristics of the Renal Artery in Human Kidney. In: 53th Congress of Anthropological Society of Serbia – Vranje, pp. 94. ISBN 978-86-6233-048-2.

Во трудот се анализирани ренални артерии кај 30 хумани бубрези и 30 ренални ангиографии, според должината и попречниот пресек на левата и десната ренална артерија. Заклучено е дека реналните артерии претставуваат основа за правилна и брза дијагноза на бројни патолошки и физиолошки промени на бубразите.

171. Талески В., Здравковска М., Марковски В., Данилова М. (2014) Brucella видови кај морски цицачи – нови потенцијално опасни патогени микроорганизми. 5-ти Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, 28-31 мај, Охрид, Р.Македонија. Мак мед преглед Год: 86 (supl. 86) стр.61-62.

Во трудот авторите посочуваат дека покрај класичните шест вида на бруцели, од 1994 година започнало изолирањето на бруцели и кај морските цицачи, кои претставуваат нов, дотогаш непознат резервоар за овие бактерии.

172. Марковски В., Здравковска М., Талески В., Шишкова Д., Дебрешлиоска А. (2014) Епидемиолошки карактеристики на грипот во Р.Македонија. 5-ти Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, 28-31 мај, Охрид, Р.Македонија. Мак. мед. преглед. Год: 86 (supl. 86) стр.64-65.

Целта на трудот е да се анализираат епидемиолошките карактеристики на грипот во Р.Македонија во интерпадемичен период и во период на прогласена пандемија од 2009 година. Во ретроспективната анализа се користени податоци добиени од Институтот за јавно здравје, во периодот од 1999 до 2013 година.

Научноистражувачка дејност во периодот декември 2009 - јуни 2014 год.

4. Труд со оригинални научни резултати објавен во научно/стручно списание опфатено во (СЦИ / ЦА / останати)

Труд под реден број: од 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149 и 150.

5. Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир:

Трудови со реден број од 151 до 172 (вкупно 22).

7. Секциско предавање на научен собир во земјава (сертификати во прилог)

7.1. „Организациона поставеност на контролата на ИХИ“, Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции, 17 декември 2010 година (акредитирано во МЛД и ЛКМ).

7.2. „Дезинфекција – поим, правила за ефикасна дезинфекција“, Македонско здружение за контрола на интрахоспитални инфекции, 8 април 2011 година (акредитирано во МЛД и ЛКМ).

7.3. „Видови на истражувања / Дизајн на студии“, Македонско здружение за контрола на интрахоспиталните инфекции, 28 јуни 2013 година (акредитирано во МЛД и ЛКМ).

9. Учество на научен собир со реферат - усна презентација

Три во земјата и три во странство.

13. Учесник во научен проект (три во изборниот период)

13.1. EUROHIS-Health Interview Surveys in Europe, за 2000 и 2001 год., меѓународен научен проект.

13.2. ХИВ - инфекција во казнено-поправните установи во Македонија, СЗО, 2004 година, национален научен проект.

13.3. Упатство за професионално водење на вирусните хепатити- епидемиолошки приод-ФИОМ, 2005 година, национален научен проект.

13.4. Cardiovascular disease mortality in Republic of Macedonia, World Federation of Scientists, 2005/2006 година, национален научен проект (раководител на проектот и добитник на едногодишна стипендија од страна на World Federation of Scientists).

13.5. Моите посебни потреби – надарени за цртање, надарени за музика, национален проект реализиран во 2013 година, со финансиска поддршка на Министерството за култура на РМ.

13.6. Gjorgjeska, Biljana and Zdravkovska, Milka and Angelovska, Bistra and Petkovska, Sofija and Zarkova, Julija and Ivanovska, Verica (2013) Употреба на антисептици и средства за дезинфекција во здравствените институции во Република Македонија во период од пет години (проект во тек).

13.7. Dimova, Cena and Zdravkovska, Milka and Bosnakovski, Darko and Popovska, Lidija and Kovacevska, Ivona and Kostadinovik, Sanja and Papakoca, Kiro and Serafimov, Aleksandar and Zarkova, Julija and Zlatanovska, Katerina and Petrovski, Mihajlo and Nacev, Ivan (2014) Дентална морфологија на хумани трајни заби: екстерна и интерна анатомија на корени и коренски канални системи – експериментална студија (проект во тек).

21. Награди-признанија за научни постигнувања

21.1. ПЛАКЕТА од Македонското здружение за контрола на интрахоспитални инфекции за значаен придонес во остварувањето на целите и задачите на здружението (декември 2010).

22. Студиски престој во странство - до три месеци:

22.1. Hebrew Univeristy-Hadassah Braun School of Public Health and Community medicine, Jerusalem, Israel, 2003.

22.2. Национален центар за инфективни и паразитарни заболувања во Софија, Бугарија, 2006.

22.3. Школа за јавно здравство „Андрија Штампар“, Загреб, Хрватска, 2007.

22.4. DAAD, Нинберг, Германија, 2013.

23. Рецензент на научен труд

23.1. Стручна ревизија на научни/стручни трудови за печатење по барање на Редакциски одбор на Physioacta, 2011, (2).

23.2. Стручна ревизија на научни/стручни трудови за печатење по барање на Редакциски одбор на ACTA MORPHOLOGICA, 2011, (1).

23.3. Стручна ревизија на научни/стручни трудови за печатење по барање на Редакциски одбор на MEDIKUS, 2011, 2012, (3).

23.4. Стручна ревизија на научни/стручни трудови за печатење по барање на Редакциски одбор на MJMS, 2013, 2014, (3).

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

2. Поглавје од книга – во земјава:

2.1. „Интрахоспитални инфекции - мултифакторски пристап во превенција на нозокомијалните инфекции“ - Скопје, 2014 год.

13. Учесник во научен проект во земјава

13.1. Школа за практикување медицина базирана на докази –Модул 1: Поим и дефиниција за медицина базирана на докази, хиерархија на докази; Стратегии за пребарување на литература; Интерпретација и клиничка примена на резултатите; март 2012 г., јуни 2012 г., октомври 2012 г., Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип; апликативен проект.

16. Изработен и рецензиран програмски пакет во земјава

(Учество во изработка на национална програма од одредена област)

16.1. Програма за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Р. Македонија за 2005-2010 год. „Службен весник на Р. Македонија“;

16.2. Програма за заштита на населението од ХИВ/СИДА во Р. Македонија за 2005-2010 год. „Службен весник на Р. Македонија“;

16.3. Програма за испитување на појавата, раширеноста, спречувањето и сузбивањето на бруцелозата кај луѓето во Р. Македонија за 2005-2010 год. „Службен весник на Р. Македонија“;

16.4. Програма за превентивна здравствена заштита во Р.Македонија за 2009 год. - Скрининг на хроничниот хепатитис Ц, „Службен весник на Р. Македонија“ број 3, год LXV, 2009-2010, стр.396-398. .

16.5. Програма за контрола на интрахоспиталните инфекции за 2010-2014 година. „Службен весник на Р. Македонија“.

17. Елаборати и експертизи

(Експертска активност: евалуација, стручна ревизија, супервизија)

17.1. Месечна стручна ревизија на лекарските извештаи за причина за смрт (LIPS), Државен завод за статистика на Р. Македонија, 2010 и 2011 г.

27. Член на универзитетски и владини тела

27.1. Член на Комитет за имунизација како стручно и советодавно тело при Министерството за здравство (решенија во прилог 2007/2008 год., 2009/2010 год. и 2013/2014 год.);

27.2. Член на Меѓуресорско координативно тело за следење на состојбата со бруцелозата кај животните и луѓето при Министерството за здравство (решение во прилог 2007 - 2009г.);

27.3. Член на Комисија за интрахоспитални инфекции при Министерството за здравство (решение во 2010 год, 2013 год.);

27.4. Член на Сенат на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

29. Член на институтски орган, комисија

29.1. Член на Комисијата за контрола на интрахоспитални инфекции на Клиника за пластична хирургија (решение во 2007, 2010 и 2012 година).

29.2. Член на Комисијата за контрола на интрахоспитални инфекции на Институт за радиологија (2011/2012, 2012/2013 год.).

29.3. Член на Комисија за стручни парашања (стручен испит) - Лекарска комора на Република Македонија (2014).

29.4. Член на Комисија за стручен надзор на здравствени установи – Лекарска комора на Република Македонија (2013).

29.5. Член на Одборот за специјализации на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентската комисија е едногласна во оцената дека со целокупната своја досегашна работа вон. проф. д-р Милка Јанкуловска-Здравковска има голем придонес во наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност. Врз основа на приложениот материјал и изнесените податоци, според Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор на наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет да го усвои нашиот предлог и предлог-одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за кандидатката вон. проф. д-р Милка Јанкуловска-Здравковска да биде избрана во звање редовен професор за наставно-научната област епидемиологија и здравствена статистика и информатика на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Драган Даниловски, редовен професор, претседател, с.р.
Проф. д-р Никола Оровчанец, редовен професор, член, с.р.
Проф. д-р Кристина Василевска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ НА
Д-Р МИЛКА ЈАНКУЛОВСКА-ЗДРАВКОВСКА

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	2	30			30
3.	Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка задачи или практикум	1	8			8
8.	Рецензент на учебник, скрипта и сл.	6	1			6
12.	Ментор на одбранета магистерски труд	2	3			6
13.	Ментор на специјализација одбранет специјалистички труд	1	2			2
14.	Ментор на одбранета дипломска работа	6	1			6
15.	Член на комисија за одбрана на докторат	5	2			10
16.	Член на комисија за одбрана на магистерски и специјалистички труд	14	1			14
17.	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	7	0,2			3,5
18.	Раководител на семинар	4	2			8
19.	Раководител на студент во учество на студентска манифестација	6	1			6
22.	Воведување нов специјален (стручен) наставен предмет	1	3			3
25.	Предавања (неделен просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период на прв циклус студии) (на ФМН)	3 год.	8			24
26.	Вежби (просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период на прв циклус студии)	2 год.	8			16
27.	Одржани предавања на постдипломски студии (УКИМ)	2 год.	8			32
	Одржани предавања (или консултации) на втор циклус студии по одржан курс (ФМН)	2 год.	4 x 8			
30.	Рецензент на соработници и наставници	9	1			9
ВКУПНО						183,5

Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно/стручно списание опфатено во (СЦИ / ЦА / останати) СЦИ – реден бр.135, 139 и 143 ЦА - реден бр.130,132,133, 134, 136,137,138,140,142,144,146, 147,148 и 149 Останати – реден бр. 128,129,131,141,145 и 150	13 x 6	78	3 x 9	18	120
		5 x 3	15	1 x 6	6	
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Во странство со реден бр.: 151,152,153,154,155,156,159,160, 161,162,163,164,165,166,167,168,169 и 170 Во земјава со реден бро.: 157, 158, 171 и 172	4 x 1	4	18 x 2	36	40
7.	Секциско предавање на научен собир во земјава	3	2			6
9.	Учество на научен собир со реферат - усна презентација	3	1,5	3	2	10,5
13.	Учесник во научен проект	3	2			6
21.	Награди-признанија за научни постигнувања	1	5			5
22.	Студиски престој во странство - до три месеци	1				8
23.	Рецензент на научен труд	5	1,5			11,5
		4	1			
ВКУПНО						207,0
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
2.	Поглавје од книга	1	4			4
13.	Учесник во научен проект во земјава	1	5			5
16.	Изработен и рецензиран програмски пакет во земјава	5	3			15
17.	Елаборати и експертизи	2	2			4
27.	Член на универзитетски и владини тела	4	5			20
29.	Член на институтски орган, комисија	5	2			10
		ВКУПНО				58
		ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ				448,5